

Rodacy w Jugosławii

Niejednokrotnie już wspomnieliśmy o przychylnym stosunku i opiece, udzielanej naszym Rodakom w Szwajcarii. Podkreślaliśmy też przyjazne stosunki pomiędzy naszymi uchodźcami a ludnością tubylną na Węgrzech. Mito nam jest dzisiaj podzielić się kilkoma wiadomościami o Rodakach w Jugosławii.

Jak sobie przypominamy, już przed obecną wojną przebywało w kraju około 20.000 Polaków. Byli to przeważnie pracownicy rolni oraz koloniści, to znaczy właściciele niedużych gospodarstw zwłaszcza w Bośni, Chorwacji i Sławonii. Niektórzy z nich znajdują się tutaj już od pół wieku. Dzięki pracowitości i sumienności, zdobyli oni powszechne uznanie, a ich pomysłowość i zmysł organizacyjny znalazł naśladowców wśród miejscowych rolników.

MONASTYR: Na wiejskiej drodze. (P.W. 9410).

Życie społeczne napotykało na znaczne przeszkody, wynikające głównie z rozproszenia naszych wychodźców w różnych częściach rozległego kraju. Od lat działało tu Stow. Polaków, a młodzież coraz bardziej garnie się do szkół średnich, co pozwoli na stworzenie przyszłych kadr życia kulturalnego i społecznego.

Od roku zaczęły tu napływać drobne grupy uchodźców z kraju. Dowiadujemy się właśnie z pisma „Więści Polskie”, że życie społeczne, mimo ciężkich ogólnych warunków, bynajmniej nie zamarło. Pozwalamy sobie za tym przytoczyć z numeru powyższego pisma kilka ustępów.

W BIAŁOGRODZIE

Staraniem Ligi Polsko-Jugosłowiańskiej oraz Sekcji Pań Koła Polonii urządzona została w salonach Ligi w Białogrodzie wieczorna wigilia. W wieczór uczestniczyło około 150 osób z miejscowej Polonii oraz zaproszeni goście, a m. inn., przedstawiciele jugosłowiańskiego i greckiego Czerwonego Krzyża, Towarzystwa Myśli Słowiańskiej i wielu innych organizacji białogrodzkiej.

W odpowiedzi na serdeczne i powitalne sekretarza generalnego Ligi p. Wojciecha Popowicza, zabrał głos p. Dębicki, który w języku ojczystym a następnie w pięknej serbszczyźnie porządkował organizatorów wigili. Za ich trudy i wysiłki, związane z opieką nad uchodźczymi Rodakami oraz za nieustanną okazywaną szczerą sercem słowiańskiego swym braciom w niedoli. Następnie przemawiali pp.: b. senator i wiceprezes Czerwonego Krzyża p. Tomic, Ligoń, redaktor Słowiańskiej Myśli W. Radwanowicz, i wiceprezes Ligi M. Dimitrijevic i W. Horwath. Wszystkie przemówienia nagrodzone były rzęsistymi oklaskami.

Przebiegała kolenda, w serdecznym nastroju, zebrani śpiewali piękne chwile tradycyjnej wiośni polskiej aż do północy, poczym gromadnie udali się na pasterkę.

SCHRONIENIE DZIECI W CZERNICY

W uroczym, tonącym w zieleni i słońcu, zakątku jugosłowiańskiej „Krajeviny” dobre i współczujące naszej obecnej poniewierce serce ludzkie stworzyło przystłisko, w którym

Po spotkaniu Hitler - Mussolini

„Oś” wobec doniosłej decyzji?

Berlin. — Radio niemieckie opisuje spotkanie Hitler — Mussolini w Berchtesgaden i dodaje, iż w naradach wzięli udział ministrowie spraw zagranicznych obu krajów oraz wyżsi wojskowi, jak gen. von Keitel i t. p.

W komentarzach do komunikatu oficjalnego, prasa niemiecka podkreśla całkowitą jedność obu krajów i dodaje: — Każde z poprzednich spotkań pociągnęło za sobą akty ze strony „osi”. Ostatnie spotkanie zacieśniło współpracę między obu partnerami w dziedzinie politycznej, ideologicznej i wojskowej. Ono również odegra wielką rolę.

BLISKOŚĆ DONIOSŁYCH DECYZJI?

Genewa. — Rzymski korespondent dziennika szwajcarskiego „La Tribune de Genève”, posiadający dobre kontakty ze słannymi włoskiego ministerstwa spraw zagranicznych, przesyła depesze do swego pisma, w której m. inn. podaje, co następuje: „Jak się zdaje, państwa „osi” są w przededniu decyzji o niezwykle doniosłości. Chociaż nie można jeszcze podać szczegółów w tej sprawie i wskazać miejsca tych operacji, ani chwili rozpoczęcia działań, to jednak można sądzić, że znajdziemy się na ważnym skrzyżowaniu obecnej wojny”.

Gazeta szwajcarska „Neue Zürcher Zeitung” donosi z Berlina, że spotkanie kanclerza Hitlera z Mussolinim odbyło się tym razem na terytorium niemieckim.

KOMENTARZE PRASY NIEMIECKIEJ

Berlin. — Pisma niemieckie w Berlinie ogłaszają listy i drukami dziełami spotkaniem między Duce a kanclerzem Hitlerem, które stanowi, jak mówią, wzmożenie solidarności państw „osi”.

„National Zeitung” z Essen pisze: „Spotkanie to będzie miało dla rozwoju wypadków takie samo poważne znaczenie, jakie miała konferencja pomiędzy kanclerzem Hitlerem a Mussolinim w 1940 r. nad sprawami wojny”.

„STRASZNA OFENZYWA...”

Rzym. — P. Virginio Gayda, redaktor naczelny pisma „Giornale d'Italia” twierdzi, że spotkanie w Berchtesgaden jest zapowiedzią wielkiej akcji obu państw „osi” na Morzu Śródziemnym i dodaje: — „Najbliższe operacje niemiecko-włoskie będą miały na celu przełamanie wysiłków brytyjskich utrzymania się na tym froncie wojny”.

SENSACJA W BUDAPEŚCIE

Budapeszt. — Polityczne sfery węgierskie uważają spotkanie Hitler — Mussolini za wielką sensację i podkreślają doniosłość tego faktu dla przyszłych losów wojny.

OPERACJE WOJENNE

Ożywiona akcja na wszystkich frontach

KOMUNIKATY NIEMIECKIE...

Berlin. — Mimo niepogody lotnictwo niemieckie atakowało obiekty wojskowe angielskie aż po wyspy Orkney. Zatopiono jeden statek i uszkodzono drugi.

KOMUNIKATY BRYTYJSKIE...

Londyn. — Pojedyncze samoloty nieprzyjacielskie rzuciły bomby na trzy ośrodki angielskie, nie wyrządzając większych szkód. Ofiar w ludziach nie było.

W ciągu tygodnia, kończącego się 13 b. m., zatopiono tylko 9 statków brytyjskich o pojemności łącznej 30 tys. 226 ton, czyli mniej, niż wynosi przeciętna strata tygodniowa dotychczas. Od początku wojny handlowa marynarka angielska straciła — 1.225 ludzi.

W Cyrenajce rozpoczęto szturm na Tobruk i przełamano pierwszą linię oporu włoskiego na odległość 8-kilometrowym. Bombardowanie wyrzuciło tu znaczne szkody, a jeden z krążowników włoskich stoi w ogniu.

W CZECHACH...

Praga. — Dziennik „Deutscher Reichsanzeiger” donosi, że na mocy dekretu ministerstwa spraw wewnętrznych Rzeszy, 17 osób, pochodzących z protektoratu Czech i Moraw, zostało pozbawionych obywatelstwa.

W CZECHACH...

Praga. — Dziennik „Deutscher Reichsanzeiger” donosi, że na mocy dekretu ministerstwa spraw wewnętrznych Rzeszy, 17 osób, pochodzących z protektoratu Czech i Moraw, zostało pozbawionych obywatelstwa.

Dodatkowe kredyty NA KOSZTY OKUPACJI

Vichy. — Dziennik Urzędowy ogłasza tekst ustawy, na mocy której, celem pokrycia kosztów utrzymania wojsk okupacyjnych we Francji, Bank Francuski zawarł nowy układ z Rządem. Wykosokość kredytów, przeznaczonych na powyższy cel wynosi 85 miliardów, zamiast poprzednio 73 miliardów franków.

WYPARCIĘ THAJLANDYZYKÓW Z LUANG-PRABANG

Hanoi. — Siły francuskie operujące w prowincji Laosu, przeprowadziły dnia 15 b. m. wielki kontratak przeciwko oddziałom siamskim, które przekroczyły granicę. W okolicy Luang-Prabang Thajlandczycy zostali całkowicie wyparci z terytorium Laosu.

P. WILLKIE PRZYWOZI OREDZIE P. ROOSEVELTA DLA P. CHURCHILLA

Waszyngton. — Zaczęło się przybycie do Waszyngtonu, p. Willkie odbył dłuższą konferencję z Prezydentem Rooseveltem oraz z p. Cordell Hull, sekretarzem stanu do spraw zagranicznych.

P. Roosevelt doręczył p. Wendell Willkie odrębne pismo, przeznaczone dla premiera brytyjskiego.

ROZBROJENIE ARMII KOMUNISTYCZNEJ W CHINACH

Czung-King. — Rząd marsz. Czung-Kai-Szeka ogłosił komunikat oficjalny w sprawie rozwiązania IV armii komunistycznej i postawienia przed sądem połowym jej dowódcy, za niesubordynację.

Mimo bowiem rozkazu marszałka, armia ta nie chciała uciec się na wyznaczone jej pozycje i wszczęła walkę z innymi oddziałami chińskimi, podległymi rządowi w Czung-King.

PULK. DONOVAN W SOFII

Nowy Jork. — Radio amerykańskie ogłasza następującą depeszę z Sofii: „Pułkownik Donovan przedstawiciel osobisty prezydenta Roosevelta przybył do Sofii i został przyjęty przez króla Borysa”.

„Wśród kół dyplomatycznych w Sofii, uważają, że pułk. Donovan przedstawił królowi Borysowi obecną stanowisko Stanów Zjednoczonych wobec wojny europejskiej”.

TRZYSTA TON BAWELNY PARAGWAJSKIEJ DLA JAPONII

Assomption. — Na mocy zawartego układu o wymianie towarów pomiędzy Japonią a Paragwajem, odszedł stąd pierwszy transport bawełny, liczący 300 ton tego surowca, przeznaczonego dla przemysłu japońskiego.

Następny podobny transport odpłynął z Paragwaju w połowie marca b. r.

W CZECHACH...

Praga. — Dziennik „Deutscher Reichsanzeiger” donosi, że na mocy dekretu ministerstwa spraw wewnętrznych Rzeszy, 17 osób, pochodzących z protektoratu Czech i Moraw, zostało pozbawionych obywatelstwa.

Miedzy tymi osobami znajduje się m. inn. b. prezydent Republiki czechosłowackiej Dr. Benes, wielu b. ministrów i poseł pełnomocny Czechosłowacji w Londynie p. Jan Masaryk.

CZY EX-PREMIER RUMUNSKI PRZYWLASZCZYŁ 62 MILIONY?

Bukareszt. — Ministerstwo Sprawiedliwości ogłosiło trzeci już raport z dochodów komisji, zajmujących się ustaleniem legalności i sumiennosci postępowania osobistości politycznych w Rumunii.

Dotychczas 15 byłych premierów i wysokich urzędników, nie potrafiło wyjaśnić użycia tajnych funduszy i zostało oddanych pod sąd za sprzeniewierzenie. Miedzy nimi znajduje się też p. Argetoianu, który nie mógł się wyliczyć z użycia 62 milionów lei. Na 6 innych oskarżonych, dwóch zbiegło zagranicę.

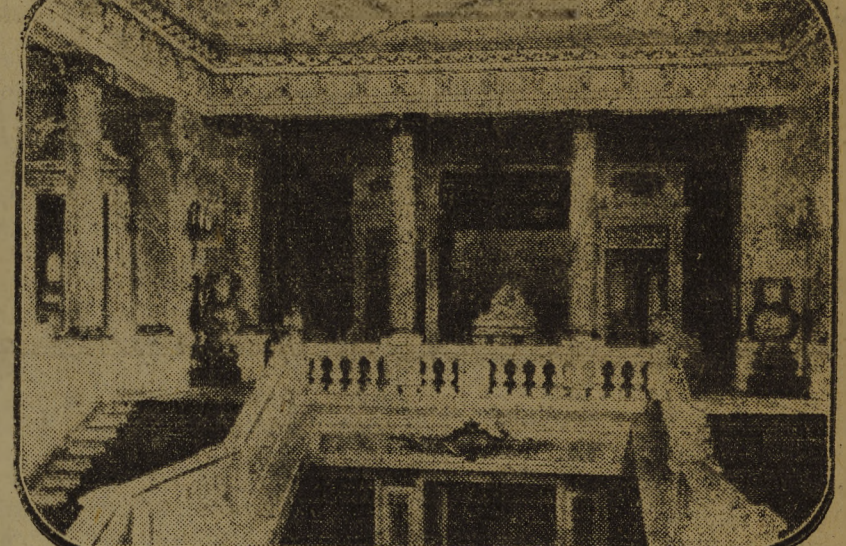
Zamieszki w Rumunii?

OJCIEC CODREANU KIERUJE RUCHEM REWOLUCYJNYM

Bukareszt. — Komunikacja pomiędzy Bułgarią a Rumunią została przerwana. Podobno w Bukareszcie wybuchły nowe rozruchy, które się rozszerzyły na niektóre miasta prowincjonalne. Udział w tej akcji biorą tak komunisty, jak i skrajni gwardziści. Na czele rozruchów ma stać

PO ZAMORDOWANIU MAJORA DOERINGA...

Podają obecnie bliższe szczegóły, dotyczące zamordowania

BUKARESzt. — Pałac królewski. (9409).

Ojciec Codreanu, dawnego przywódcy Żelaznej Gwardii, zamordowanego za poprzednich rządów.

Umiarkowane czynniki Żelaznej Gwardii, znajdujące się pod kierownictwem p. Horia Sima, nie biorą udziału w ruchu i potępiają go, jako sianie zamętu w kraju. Miedzy obu częściami gwardzistów odbyły się krwawe starcia uliczne.

NOWY ZAMACH...

Po poprzednim zamordowaniu majora niemieckiego — nową ofiarą zamachu był naczelny dyrektor kolei rumuńskich, pułk.

majora Doeringa (a nie Dietricha, jak mylnie poprzednio pisano). Zamach miał miejsce w chwili, gdy major niemiecki wychodził z poselstwa niemieckiego. Został on zabity pięciu strzałami z rewolweru. Gen. Antonescu zarządził, że zabójca będzie skazany na śmierć w trybie przyspieszonym.

Poza tym dokonano aresztowania 10 wybitnych osobistości z kolonii greckiej w Bukareszcie. Zabójca był z pochodzenia Grekiem i przekroczył granicę rumuńską na podstawie paszportu tureckiego, wystawionego na nazwisko Axiotti.

Japonia blaga St. Zjednoczone o obronę cywilizacji

Tokio. — W mowie wygłoszonej przed parlamentem, p. Matsuoka minister Spraw Zagranicznych Japonii twierdzi, że Stany Zjednoczone, blagając o głębokie zastanowienie się, aby uniknąć rozpętania wojny światowej.

P. Matsuoka powiedział: „Mam głęboką nadzieję, że wielki i wpływowy naród Stanów Zjednoczonych zda sobie sprawę z odpowiedzialności utrzymania pokoju i zastanowi się głęboko nad odważnym zlikwidowaniem złych wspomnień z przeszłości, a dołoży wszelkich wysiłków, aby rozproszyć ogólne zaniepokojenie”.

„Jeśli wojna ta przybierze wielkie rozmiary i zostanie w niej zastosowane nieznanne rodzaju broni, to nikt nie może za pewnić, czy konflikt ten nie pogrzebie nowoczesnej cywilizacji”.

„Powinniśmy dokończyć wszelkich wysiłków, aby obecna wojna została zakończona”.

„W międzyczasie powinniśmy uczynić wszystko, aby podobny konflikt nie powtórzył się w przyszłości” — zakończył minister japoński.

W kilku wierszach

Barcelona. Na linii kolejowej do Walencji, mrozy spowodowały osłabienie wiązadeł mostowych i przejeżdżający pociąg towarowy spadł do rzeki. 7 urazów kolcowych poniosło śmierć, a 4 innych odniosło rany.

Montluçon. Skazano tu obywatela, 33-letniego robotnika rolnego, p. G. Damiana — za brak przepustki na podróż z z Neuilly-en-Dun do Montluçon.

Chicago. Biblioteka Polska powstała na Uniwersytecie Deaul w Chicago. Związek Polek ofiarował na ten cel 300 dolarów, a polski klub studentów 100 dolarów.

Kraków. Rejestracja matczy, reżysjerzy, aktorów, muzyków, literatów i dziennikarzy została przeprowadzona na terenie „gubernatorstwa”.

Warszawa. — Nowa Taryła dorożkarska została wprowadzona w Warszawie. Taksa za pierwszy kilometr wynosi 12 złotych 50 groszy, 30 groszy za każde następne 250 metrów. Dorożki ro-

Nowy Jork. Dan-Danilowski bawi od kilku miesięcy w Ameryce. Uniwersytet Columbia zwrócił się doń z propozycją, by z kilkudziesięciu studentów polskich uczeszczających na te uczelnie, stworzył polski chór, któryby zapoznał publiczność amerykańską z polską pieśnią. Danilowski propozycję przyjął i rozpoczął już próby z chórem studentów.

Rzym. Zostało tu utworzone towarzystwo z kapitałem zakładowym 900 tys. lirów celem wzmocnienia obrotów handlowych pomiędzy Italią i Węgrami.

